

Hashbule eller frelsende åndehul

Københavns Kommune har flere gange krævet, at Gaderummets medarbejdere skal gribe ind, hvis de ser de unge ryge hash. Billedet er fra 2001, dengang Gaderummet lå på Nørrebrogade. I dag ligger det på Rådmandsgade på Nørrebro.

Den 2. maj lukkede Københavns Kommune Gaderummet – et bo- og værested for sindslidende, unge hjemløse med mis- brugsproblemer. Lederen beskyldes bl.a. for ikke at samarbejde med psykia- trien og for ikke at over- holde en række påbud

■ Tekst: Lisbeth Rindholt
Foto: Scanpix

”Kaotiske forhold”, ”hashrygning”, ”accept af vold” og ”fratagelse af brugernes antipsykotiske medicin”.

Det er nogle af de udsagn, som *Gaderummet* har fået hæftet på sig gennem de seneste år. Dertil kommer en kritisk tilsynsrapport fra 2006 og seks påbud, som ikke er blevet overholdt af ledelsen i *Gaderummet*, samt udtalelser fra psykiatriske overlæger om manglende samarbejde.

Socialudvalget i Københavns Kommune har nu lagt alle data sammen og besluttet, at de vil lukke *Gaderummet* i sin nuværende form. Det betyder bl.a., at kommunen trækker sin godkendelse af bostedet tilbage, og puljemidlerne fra Socialministeriet til driften af *Gaderummet* stopper med øjeblikkelig virkning.

- Vi var bekymrede for brugernes ve og vel, kommenterer Margrethe

Wivel (Rad.V.) fra Socialudvalget i Københavns Kommune. – Det er ikke sundt for dem at ryge hash og lade være med at tage deres lægeordnede medicin. Det er de unges sundhed, der kommer i første række i denne sag.

Påbud strider mod ideen

Kalle Birch-Madsen, daglig leder af *Gaderummet*, er også bekymret for de unge. Men i modsætning til Socialudvalget mener han, at det bedste sted for dem at være er i *Gaderummet*.

- De unge, som kommer her, er ofte hjemløse, udstødte og psykisk syge. De er allerede blevet smidt ud af kommunens egne tilbud og institutioner. Hvis de ikke længere kan være her, går de simpelthen i hundene, konstaterer Kalle Birch-Madsen, der siden 1996 har drevet *Gaderummet*

som det eneste døgnåbne bo- og værested i København, hvor unge kan få lov til at leve på deres egne præmisser. De eneste regler i *Gaderummet* er, at man ikke må handle med hårde stoffer og tyvekoster.

- Københavns Kommunes beslutning om at lukke *Gaderummet* er helt urimelig, siger han og uddyber:

- Tilsynets rapport er ikke kritisk, som det ellers bliver fremhævet i medierne. Den afspejler et velfungerende hus, som brugerne er glade for. Men så har man lige tilføjet seks påbud i rapporten, som de vil have os til at rette os efter. I et af dem står, at brugerne skal sove i deres egne senge. Hvis vi skal overholde det påbud, kan vi ikke holde døren åben døgnet rundt, og det er jo en af grundideerne med *Gaderummet*: Alle skal kunne komme ind fra gaden

at lukke Gaderummet, er psykiatrisk overlæge på Hvidovre Hospital og misbrugseksperter, Henrik Rindom. Han har, på vegne af hospitalets psykiatriske afdeling, været tilknyttet Gaderummet som konsulent i knap to år. Formålet var at indgå samarbejde med bostedets ledelse om de psykisk syge unge, der er i antipsykotisk behandling.

- Det forventede samarbejde er aldrig blevet etableret i den form, som man havde håbet på fra psykiatriske afdelings side. Derfor havde jeg svært ved at se, hvad de skulle med mig, og det har jeg meddelt kommunen, fortæller Henrik Rindom og giver et hurtigt eksempel på, hvordan han kunne tænke sig et samarbejde:

- Hvis en bruger af Gaderummet giver udtryk for, at han er træt af sin antipsykotiske medicin, skal han helt klart hjælpes med at gå ned i dosis. Men det skal ske med rådgivning fra en psykiater, og brugeren må ikke bare holde op med at tage sin medicin fra den ene dag til den anden.

Henrik Rindom mener, det er uhyre vigtigt, at der hurtigst muligt etableres en 'nyt' Gaderum, hvor udstødte og hjemløse unge kan føle sig velkomne.

Den udsigt er Maj Bjerregaard-Madsen ikke tilfreds med. Hun har været aktiv bruger af Gaderummet siden november sidste år og bl.a. her modtaget gratis psykologbistand og kropsterapi.

- Uden Kalle Birch-Madsen kan der ikke etableres et nyt Gaderum

Fakta om Gaderummet:

Grundlagt i 1996 som "socialpsykologisk fristed for udstødte unge", hvor de kunne overnatte og bo. Stedet har desuden haft gratis, psykologisk rådgivning (*Regnbuen*). Målgruppen er unge mellem 18-30 år, der er hjemløse, utilpassede, psykisk syge og/eller har misbrugsproblemer. Gaderummet lå indtil 2005 i ulovlige lokaler i et baghus bag Nørrebrogade på Nørrebro i København. Siden har bostedet ligget i Rådmandsgade 60 ligeledes på Nørrebro. Der er plads til ca. 30 faste beboere, som typisk er under uddannelse. Gaderummet har døgnåbent – og i løbet af et døgn bruges stedet af op mod 200 unge, der f.eks. hviler sig eller får psykologbistand. På grund af sine alternative metoder med bl.a. tilladelse af hashrygning og indretning af sovepladser overalt i huset har Gaderummet jævnligt været genstand for heftig mediedebate.

Københavns Kommune arbejdede ved redaktionens slutning på at finde en organisation, som har erfaring på området og kan overtage driften af Gaderummet, der er en selvejende institution.

Tilsynets seks påbud til Gaderummet:

1. At der ikke opholder sig unge under 18 år
2. At Gaderummet sikrer, at unge med svære psykiske lidelser kommer i psykiatrisk behandling, og ansvaret for de unge deles med H.S.
3. At der ikke overnattes i andre rum end dem, der er indrettet hertil, og at de unge, som bor i køkkenet o.lign., tilbydes andre rum
4. At Gaderummet tager initiativ til at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien, og ikke anbefaler de unge at holde op med at tage medicin, uden at det er drøftet med en psykiater. Det skal sikres, at de unge, der har behov herfor, kommer i psykiatrisk behandling
5. At Gaderummet sætter sig ind i og arbejder efter Sundhedsstyrelsens vejledning om medicinadministration
6. Hashmisbruget i Gaderummet skal ophøre og medarbejderne skal gribe ind, hvis de ser de unge ryge hash. Der skal udarbejdes en plan sammen med de unge for, hvordan påbudet realiseres.

og f.eks. crashe på en sofa. Nogle af brugerne har desuden brug for at bygge deres egen seng eller hule, hvor de føler sig trygge.

Et andet af påbudene siger, at I ikke må forråde brugerne at tage deres medicin. Har I gjort det?

- Tilsynet påstår, at to af vores beboere, som er alvorligt psykisk syge, er blevet frataget deres lægeordnede medicin af ledelsen. Men det passer ikke! Og siden er historien blevet brugt som presseheltz mod Gaderummet, siger Kalle Birch-Madsen, der dog står ved, at han mener, at psykiatri og medicinering *ikke* altid er den bedste løsning for de psykisk syge brugere af Gaderummet.

Vil lave nyt 'åndehul'

En af de stemmer, som politikerne har lyttet til, før de tog beslutningen om

(sådan som Socialforvaltningen har planer om, red.), der gør det samme for sine brugere, siger Maj Bjerregaard-Madsen og uddyber:

- Personligt har jeg fået det betydeligt bedre, efter jeg begyndte at gå i krops- og psykoterapi hos Kalle. Samtidig kan jeg se, hvordan al personalet hernede møder brugerne med et åbent, fordomsfrit sind. Noget, som jeg aldrig tidligere har oplevet i det etablerede system, hvor der er en stærk tendens til at sygeliggøre folk. Det er synd og skam, at Gaderummet nu skal lukke. Og jeg aner ikke, hvor jeg så skal gå hen.

Den selvejende institution Gaderummet's bestyrelse er af Københavns Kommune blevet pålagt at opsiges personalet til den 1. juni 2007. Gør bestyrelsen ikke det, må bestyrelsen selv betale løn- og driftsudgifterne til Gaderummet.

lisbeth@rindholt.dk

Gaderummets leder gennem mange år, Kalle Birch-Madsen, beskyldes bl.a. for ikke at have levet op til Sundhedsstyrelsens krav om medicinadministration og for ikke at have afvist unge under 18 år. (Arkivfoto)

